

Åpenhetsloven - redegjørelse for Formue konsern

Aktsomhetsvurderinger gjelder for rapporteringsåret 2022 basert på leverandørinformasjon samlet i første halvår 2023.

Redegjørelsen gjelder Formue AS og alle underliggende selskapene i konsernet, herunder Formue Norge AS og Formue Sverige AS (samlet benevnt «Formue»).

Formue er et privateid Financial Life Management-selskap med 400 ansatte fordelt på 25 kontorer i Norge, Sverige og Danmark. Konsernet har om lag 150 milliarder NOK under rådgivning og forvaltning for kunder. Kundenes kapital plasseres gjennom eksterne forvaltere i børsnoterte aksjer, obligasjoner og i alternative aktivaklasser som hedgefond, private equity og eiendom. På den måten spres kapitalen i mange ulike fond på tvers av aktivaklasser, sektorer og geografi. For å imøtekomme kundenes helhetlige behov på beste måte har Formue eksperter innenfor fagfeltene skatt, jus, pensjon, regnskapsføring, pensjonsplanlegging, bærekraft og kunst. Spesialistene integreres i kundeforholdet avhengig av kundens behov.

Formue har etablert en bærekraftkomité og tre underkomiteer som har ansvar for å innarbeide bærekraft i vår egen drift, i våre investeringer og i arbeidet vi gjør med våre kunder. Bærekraftkomiteen rapporterer til konsernledelsen og styret, og møtes minimum hvert kvartal. Formue har etablerte prosesser og styrende dokumenter som er førende for hvordan vi jobber med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Formue anvender følgende styrende dokumenter:

- Bærekraftspolicy
- Innkjøpsrutine
- Mangfold og inkludering policy
- Regnskap og rapportering policy
- Investeringspolicy

Selskapet har en intern varslingskanal hvor alle ansatte kan varsle om saker som eksempelvis brudd på lover, interne retningslinjer eller etiske retningslinjer. Varlingskanalen administreres av selskapets personalavdeling.

Formue rapporterer årlig til selskapets største eiere rundt arbeidet med å ivareta menneskerettigheter og gode arbeidsforhold, og vi utvikler kontinuerlig vårt engasjement i leverandørkjeden.

Integrasjon og forankring av åpenhet og bærekraft i Formues forretningsidé

Formues forretningsidé Financial Life Management bygger på tillit fra våre kunder. Tillit krever åpenhet i alle ledd, både hos oss selv og hos våre leverandører. Våre leverandører er mennesker som yter oss tjenester. Vi blir aldri bedre enn de menneskene vi omgir oss med, dette gjelder både kunder og leverandører.

Våre leverandører kan deles inn i to grupper:

- Fondsforvaltere som leverer investeringsprodukter til våre kunder, den største delen. Samlet kapital er ca. 150 milliarder NOK.

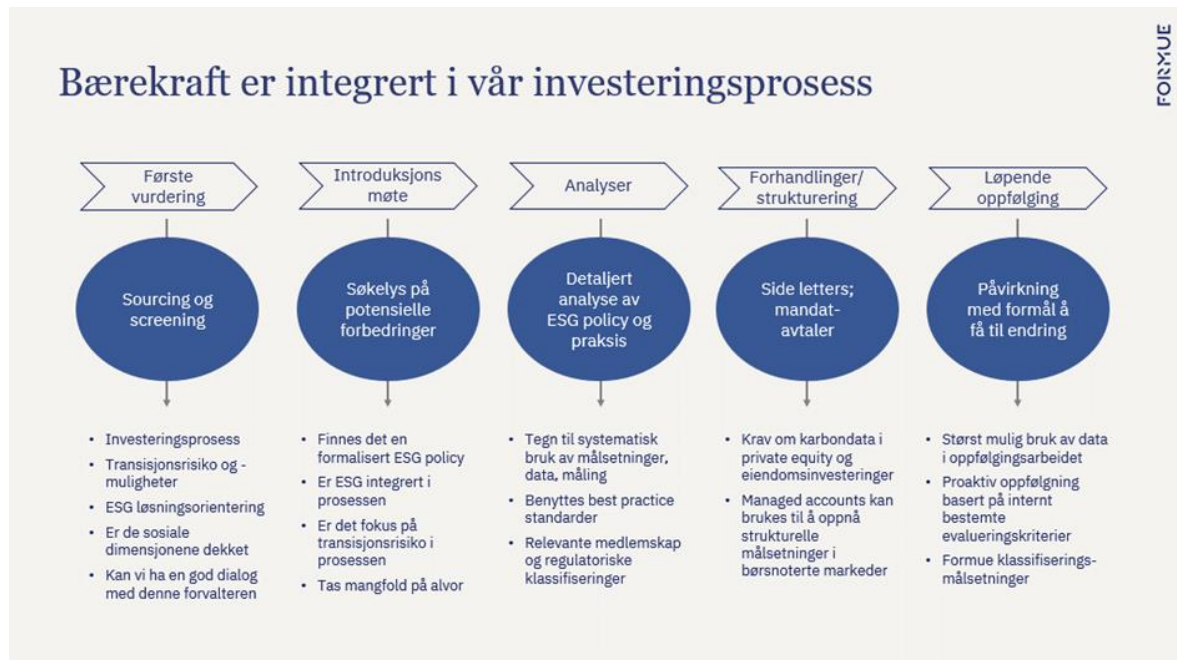
- Tjenesteleverandørene til oss som foretak, den minste delen. Våre samlede årlige innkjøp er ca. en kvart milliard NOK.

Undersøkelser og påvirkning i fondsforvalterseleksjonsprosessen

Formue gjør due diligence og oppfølging av de fondsforvaltere vi benytter for å sikre at bærekraftsrisiko blir vurdert på riktig måte.

Vi påvirker forvalterne til å få på plass tydelig formulerte prinsipper for god styring (i tråd med OECDs prinsipper) og til å svare på vårt spørreskjema om årsrapportering (sendt til alle drifts- og investeringsleverandører). Vi investerer ikke med fondsforvaltere hvis prosesser og porteføljer antas å ville bryte med FNs normer og konvensjoner.

Vi integrerer bærekraft i våre investeringsbeslutninger, og følger opp forvaltere som vi mener har forbedringsmuligheter i sine prosesser for å håndtere bærekraftsrisiko. Ved å påvirke forvaltere til å forbedre sin bærekraftprosess, kan vi samtidig redusere risikoen i våre kunders investeringer.

Fondsforvaltere klassifiseres i henhold til deres integrasjon av ESG, basert på en rekke KPI-er som registreres i Formues CRM system. I møte med fondsforvaltere diskuteres blant annet de viktigste KPI-ene som Formue bruker for å rapportere og tilpasse seg Offentliggjøringsforordningen (Sustainable Finance Disclosure Regulation). Vi har spesiell oppmerksomhet på:

1. GHG-relaterte Principal Adverse Impacts (PAI) og
2. Andelen av porteføljen som har satt et godkjent Science Based Target (SBTi).

Ved å arbeide for å forbedre den samlede PAI-scoren, og maksimere eksponeringen mot SBTi-godkjente selskaper, bør bærekraftsrisikoen knyttet til global oppvarming reduseres. For ikke-miljømessige faktorer (som menneskerettigheter og likestilling) er vi avhengig av god styring for å indikere risikoreduksjon.

Undersøkelser av tjenesteleverandører til oss som foretak

På samme måte som med vår forvalterprosess, har vi en systematisert og sentralisert oppfølging av leverandører som leverer tjenester til oss som foretak. Våre største leverandører (som utgjør over 50% av våre samlede innkjøp) må gjennomføre en bærekraftundersøkelse, med søkelys på blant annet menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Undersøkelsen gjennomføres både før leverandørforholdet startes opp og i årlig oppfølging. Vi erfarer at informasjonen fra undersøkelsene gir god styringsinformasjon om hvordan potensielle leverandører håndterer bærekraft, herunder menneskerettigheter. Dette er informasjon som vektles ved vurdering av nye leverandører.

Alle våre store leverandører har vesentlig strategisk og operativ betydning for oss. Vi samarbeider så tett med dem at vi har tilstrekkelig innsikt i hvordan de ivaretar arbeidsforhold i sine egne operasjoner, slik at vi kan foreta en overordnet vurdering om risiko for brudd på menneskerettigheter. Fremover vil vi øke innsikten nedover i verdikjeden, eksempelvis arbeidstakerforhold hos underleverandører til porteføljeinformasjonssystemer, datautviklere eller maskinvare.

Bærekraftundersøkelse av leverandører

For året 2022 har vi utført en bærekraftundersøkelse blant våre viktigste leverandører (både forvaltere og de som leverer tjenester til Formue) for å kartlegge og forbedre arbeidet med bærekraft i hele verdikjeden til Formue. Undersøkelsen ble sendt til alle fondsforvaltere og alle leverandører som leverer tjenester for mer enn 1 MNOK, og leverandører som leverer tjenester for under 1 MNOK, men hvor vi vurderer bransjen eller tjenesten for å ha en høy iboende risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Vi fikk svar fra 73% av fondsforvalterne og 75% av de spurte leverandører som leverer tjenester til oss, noe som utgjorde 58% av kroneverdien av vårt samlede innkjøp i 2022.

Spørreundersøkelsen inneholdt spørsmål til fire overordnede temaer:

- Klima og miljø
- Eierskap og styring
- Menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold
- Likestilling og mangfold

Av våre spørsmål knyttet til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold har vi fått følgende resultater for både fondsforvaltere og leverandører som leverer tjenester til oss som foretak:

- 40% har retningslinjer for både egen virksomhet og leverandørkjeden
- 48% har retningslinjer, men kun for egen virksomhet
- 11% har ikke etablert retningslinjer
- For leverandører som har etablert retningslinjer på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold er det 57% som følger OECDs prinsipper for flernasjonale selskaper
- 71% har en formalisert prosess for å identifisere, mitigere og håndtere menneskerettighetsbrudd
- Av leverandører som ikke har en formalisert prosess er det 23% som planlegger å etablere dette i løpet av 2023.
- 97% tilbyr lønn, goder og arbeidsvilkår i tråd med regelverk, bransjestandarder og internasjonale standarder
- 85% har etablert et varslingsystem
- 90% har en antikorrupsjonspolicy
- 66% måler medarbeidertilfredshet

- En leverandør har vært involvert i alvorlige menneskerettighetsbrudd gjennom egen virksomhet eller leverandørkjede det siste året. Dette vedrører en stor amerikansk investeringsbank.

Resultatene fra vår undersøkelse viser at mange leverandører jobber aktivt med å ivareta en god og trygg arbeidsplass. Mer enn fire av fem svarer at de tilbyr lønn og arbeidsvilkår i tråd med bransjestandarder, har etablert varslingsystemer, antikorrupsjonspolicy og retningslinjer for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Rom for forbedring blant våre leverandører.

Vi oppfordrer alle våre leverandører til å etablere retningslinjer for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, både for deres egen virksomhet og verdikjede. Fra undersøkelsen ser vi at 11 % av leverandørene mangler retningslinjer på dette, noe vi vil følge opp i dialogen med leverandørene fremover. Vi oppfordrer også alle våre leverandører til å ha en formalisert prosess for å identifisere, mitigere og håndtere menneskerettighetsbrudd. Som resultatene viser er det 29 % som ikke har det på plass, og blant dem er det kun 23 % som planlegger å få det på plass innen 2023. Dette er et område vi vil prioritere i dialogen med våre leverandører.

Vi kjenner kun til ett selskap, blant våre leverandører, som har vært involvert i alvorlige menneskerettighetsbrudd gjennom egen virksomhet eller verdikjede. Dette er en større amerikansk bank, hvor det pågår en juridisk prosess som dreier seg om potensielt alvorlig forhold. Formue sitt engasjement er hos et datterselskap på forvaltningssiden, og dette leverandørforholdet er etter det vi er kjent med ikke direkte relevant i den pågående saken. Vi følger likevel denne saken nøye, og vil vurdere konkrete tiltak i forhold til vårt leverandørforhold når sakens detaljer er blitt offentligjort.

Ettersom flere selskaper mangler en formalisert prosess for å identifisere, mitigere og håndtere menneskerettighetsbrudd, kan vi ikke utelukke at det har forekommet flere menneskerettighetsbrudd i vår verdikjede. Samtidig er de fleste leverandører som leverer tjenester til oss som foretak lokalisert i Norden og følger nordiske regler og krav til arbeidsrettigheter. Vi vurderer dermed sannsynligheten for brudd på menneskerettigheter knyttet til våre direkte leverandører som lav.

Den største risikoen, slik vi anser det, ligger nedover i verdikjeden, hvor våre leverandører kan kjøpe inn varer og tjenester fra bransjer og land som har en iboende høyere risiko for brudd på menneskerettigheter. Det kan eksempelvis foreligge risiko for at våre innkjøp av maskinvare, har brudd på menneskerettigheter tilbake i verdikjeden ved tilvirkning av mineraler og metaller. Dette kan vi inntil videre ikke utelukke, men vil øke vår innsats med kartlegging av arbeidstakerforhold bakover i verdikjedene hvor det foreligger risiko.

Oppfølging av leverandører for å eliminere eller redusere risiko for negative effekter og faktiske eller påregnelige effekter av denne oppfølgingen

Vi gir leverandører med påviste mangler ett år for å engasjere seg, vise vilje til å endre og starte endringsprosessen. I tilfelle leverandører ikke er villige til å samarbeide med oss innen ett år, gjør vi det klart at dette vil bli vurdert ved fornyelse av eventuelle kontrakter. Vi opplever generelt vilje til både dialog og endring hos våre leverandører.

For ytterligere spørsmål rundt våre aktsomhetsvurderinger, kontakt service@formue.no